

Hvordan møte framtidige krav til «grønnere» matemballasje?

AgriTechNordic, Steinkjer, 21. september 2023

Hanne Larsen
Seniorforsker, Trygg og holdbar mat

Innhold

- Presentasjon av Nofima
- Hvorfor emballerer vi mat og hvilke krav stiller maten til emballasjen – eksempler for utvalgte matvarer
- Trender og hva møter oss i framtiden - eksempler på bærekraftig emballasje rettet mot kommende EU-krav
- Hva kan Nofima hjelpe industrien med rundt emballering av mat

Nofima forsker fram ny kunnskap, tjenester og resultater for matnæringene, offentlig sektor og samfunnet

- Vi bidrar til å utvikle bærekraftig og lønnsom industri og mer effektiv offentlig sektor

Fakta om Nofima

602

prosjekter der
Nofima er involvert
i 2022

32

Kunder
fra forskjellige
land

397

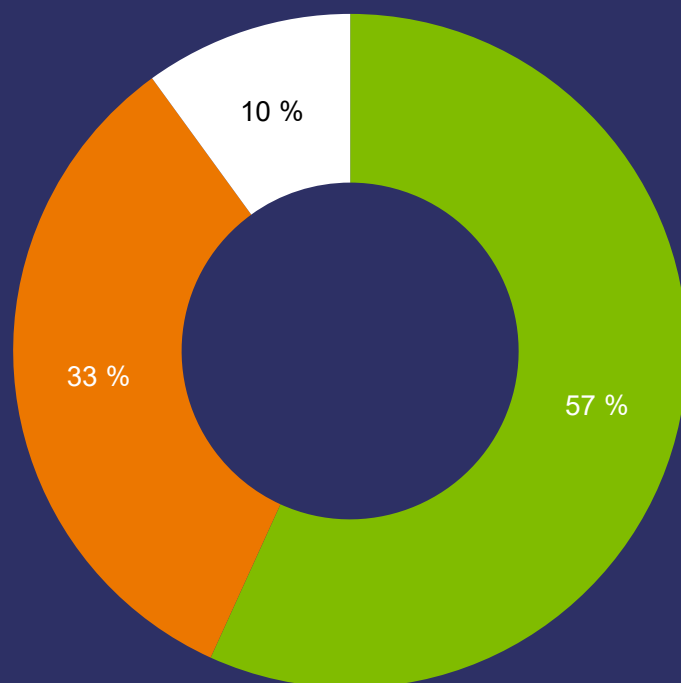
Ansatte
60 % kvinner og
40 % menn
165 har doktorgrad

707

millioner kroner
i omsetning
i 2022

Nofimas eiere

- Nærings- og fiskeridepartementet (NFD)
- Stiftelsen for landbrukets næringsmiddelforskning
- Akvainvest Møre og Romsdal

Her finner du oss

Tromsø
Hovedkontor
Sjømat
Akvakultur

Sunndalsøra
Akvakultur

Bergen
Akvakultur

Stavanger
Sjømat

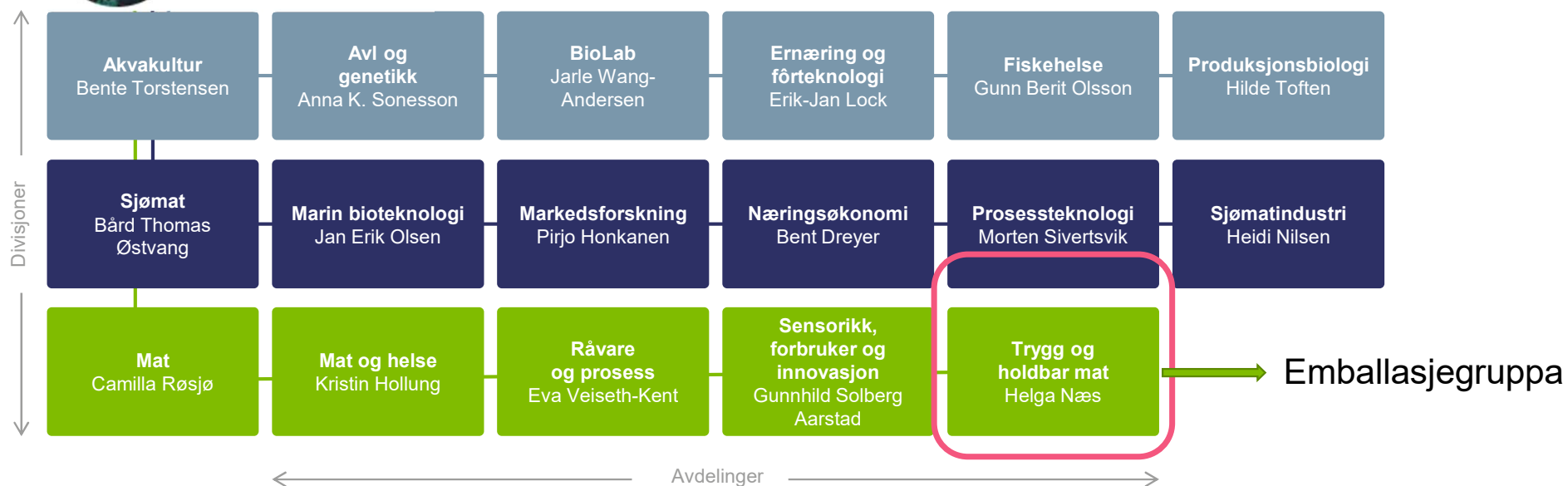

Ås
Mat
Akvakultur

Organisasjon

Bente E. Torstensen
Adm.dir

Trygg og holdbar mat: Emballasjegruppa

Anlaug Ådland Hansen,
Seniorforsker

Hanne Larsen,
Seniorforsker

Marit Kvalvåg Pettersen,
Seniorforsker

Jawad Sarfraz,
Forsker

Kloce Dongfang Li
Forsker

Helga Næs,
Forskningsjef

Nusrat Sharmin,
Forsker

Magnhild Seim
Grøvlen,
Senioringeniør

Ida-Helen K Spydevold,
Sekretariatsleder
Emballasjekonvensjonen

Agnete Jordhøy Lindstad
Stipendiat

Smarak Bandyopadhyay
Post Doc

Cathrine Finne Kure
Seniorforsker
Leder av strategisk
program

Hanne Larsen,
Seniorforsker

- Næringsmiddelkandidat NMBU (mastergrad)
- Avdelingsingeniør Norsk institutt for næringsmiddelforskning
- Stipendiat: Ph.D i 2002 - Matforsk
- Forsker - Matforsk
- Seniorforsker - Nofima

Ph.D: Oksygen-
gjennomgang i emballasje

- Gassbarriere:
analyser og
effekt på
matkvalitet
- Lagring og
holdbarhet
- Kjøtt, fisk,
bakervarer,
diverse

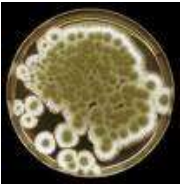
Lysgjennomgang i emballasje –
effekt på matvarer

- Frukt og
grønnsaker
- Respirasjon
- EMAP og
perforering i
emballasje
- Lagring (frukt)

Samspill produkt og emballasje / holdbarhet

Mikrobiologiske analyser

Mikroorganismer

Lys

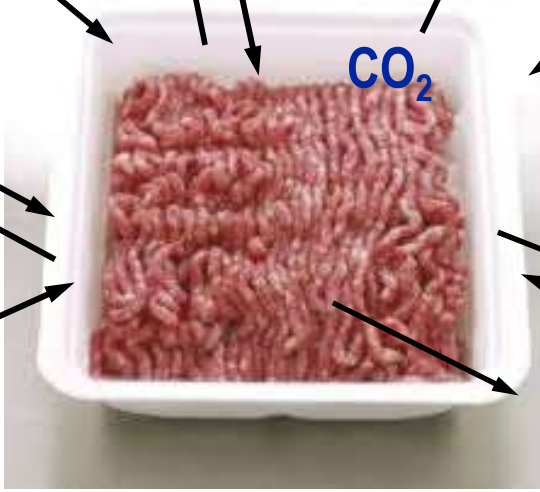

O₂

Vann

CO₂

Emballasje
komponenter fra
plast

Aroma

Sensorisk panel:
Utseende
Lukt
Smak
Tekstur

Kjemiske og fysiske analyser

Viktige spørsmål ved valg av emballasje til matvarer

Hva forringer produktet?

- Mikrobiologisk
- Kjemisk
- Sensorisk

Lagring gjennom distribusjonskjeden?

- Kjølevare
- Romtemperatur
- Kjøl og romtemperatur
- Frysetemperatur

Hvor lang holdbarhet er det behov for?

Er det nødvendig med beskyttende atmosfære?

- 100% N₂ / CO₂
- Med O₂
- Gassblandinger

Hva er aktuell pakkemaskin?

- Termoformer (dyptrekker)
- Flowpack (posepakker) – v/h
- Vakuum (kammermaskin)
- Skålpakkemaskin
- Skinpack

- Liten/stor skala?

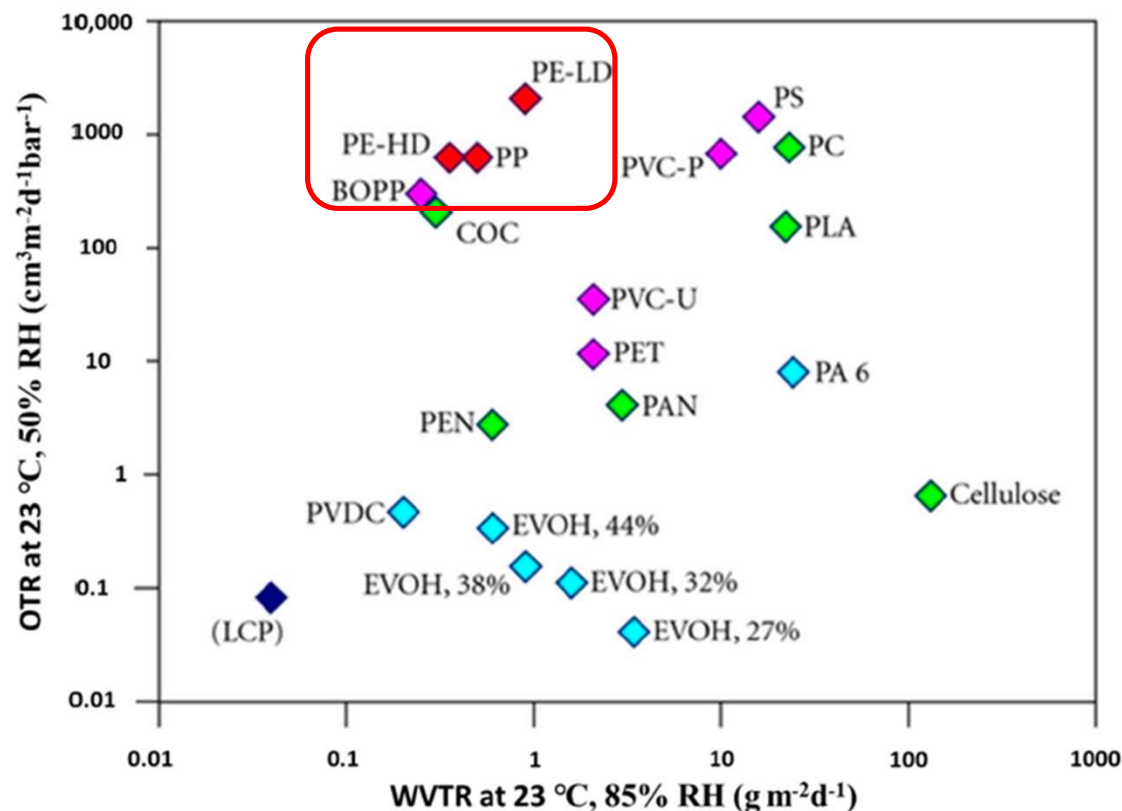
- Eget format
- Transporteffektivt
- Informasjons-bærer:
 - Markedsføring
 - Innholdsdeklarasjon
- Pris

Hva skjer med emballasjen etter bruk?

- Gjenvinnbar
- Kildesortering hos forbruker
- Fornybar/fossil råvare

Reduseres/øker matsvinn?

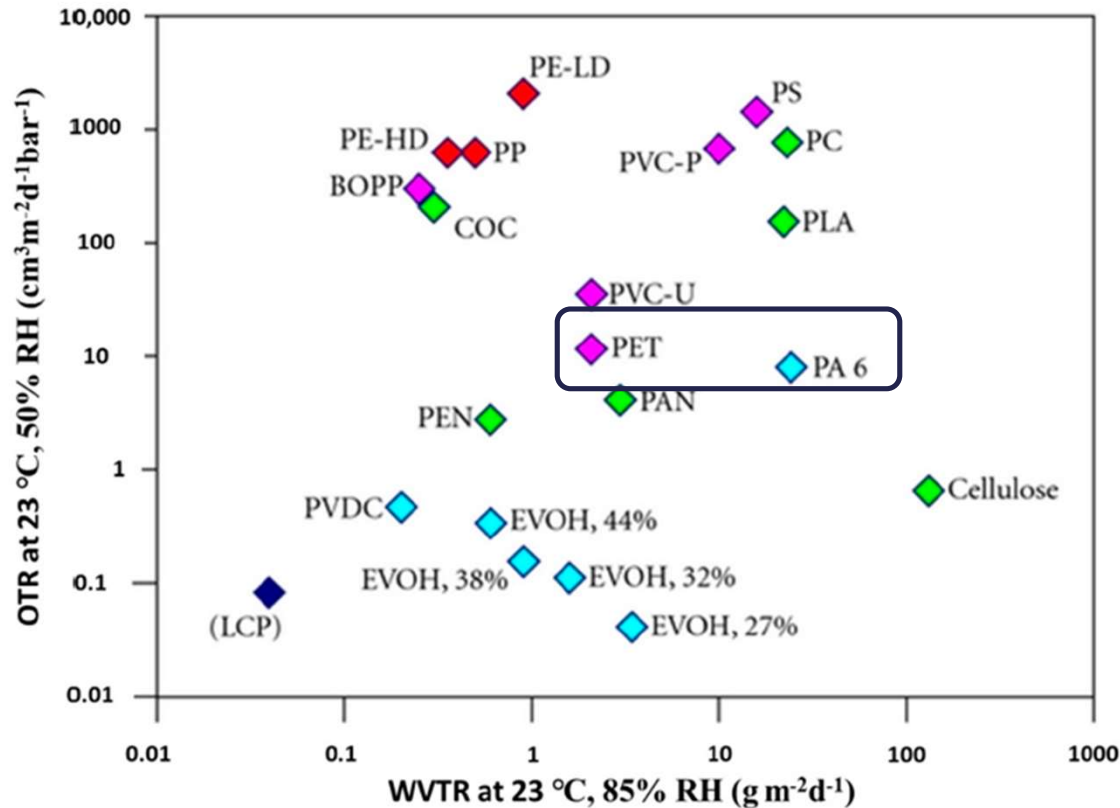
Barriereegenskaper i ulike materialer (100 μm)

- God vanndamp-barriere, dårlig gassbarriere
 - Pasta
 - Tørrvarer, kjeks etc
 - Fukt og grønnsaker
 - Sjokolade
 - ++

Figure 2. Oxygen permeability (OP) and water vapor transmission rate (WVTR) normalized to a thickness of 100 μm for different polymers. Source: Fraunhofer IVV [7,23].

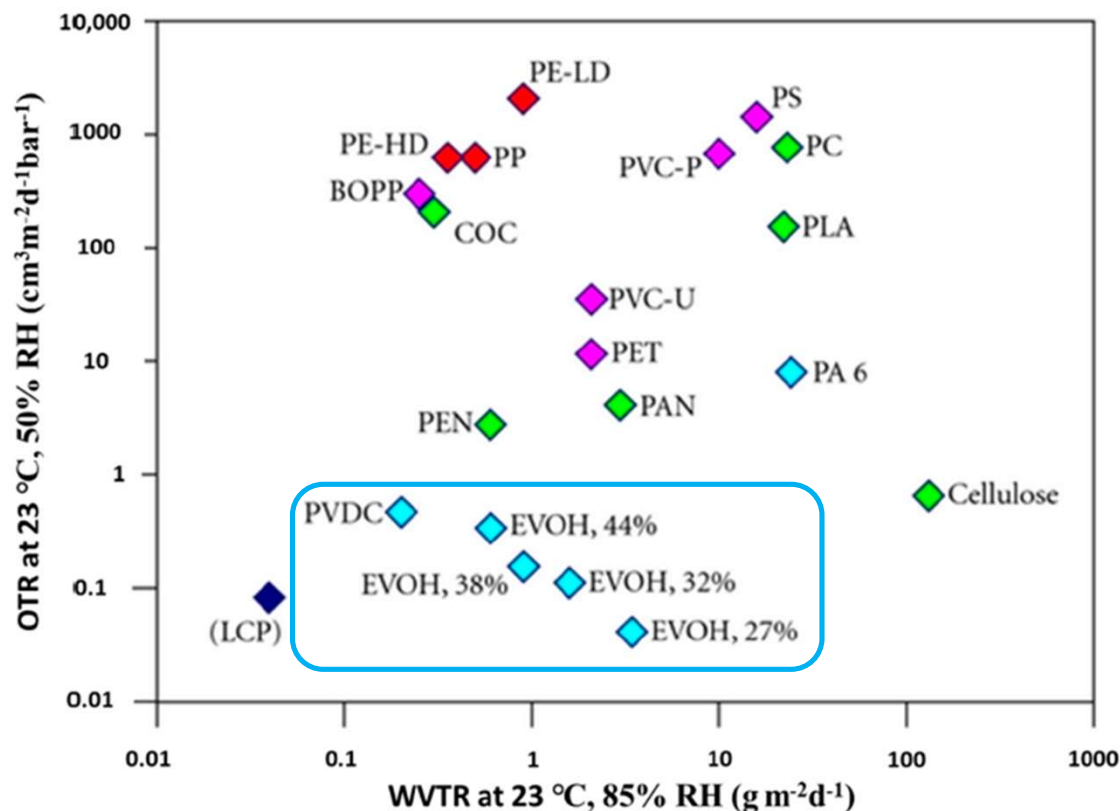
Barriereegenskaper i ulike materialer (100 μm)

- God til middels god vanddamp-barriere, **middels god gassbarriere**.
 - Ferske og bearbejdede kjøtt- og fiskeprodukter (kjøttdeig, pølser etc)
 - Ost (biter og skivet)
 - ++

Figure 2. Oxygen permeability (OP) and water vapor transmission rate (WVTR) normalized to a thickness of 100 μm for different polymers. Source: Fraunhofer IVV [7,23].

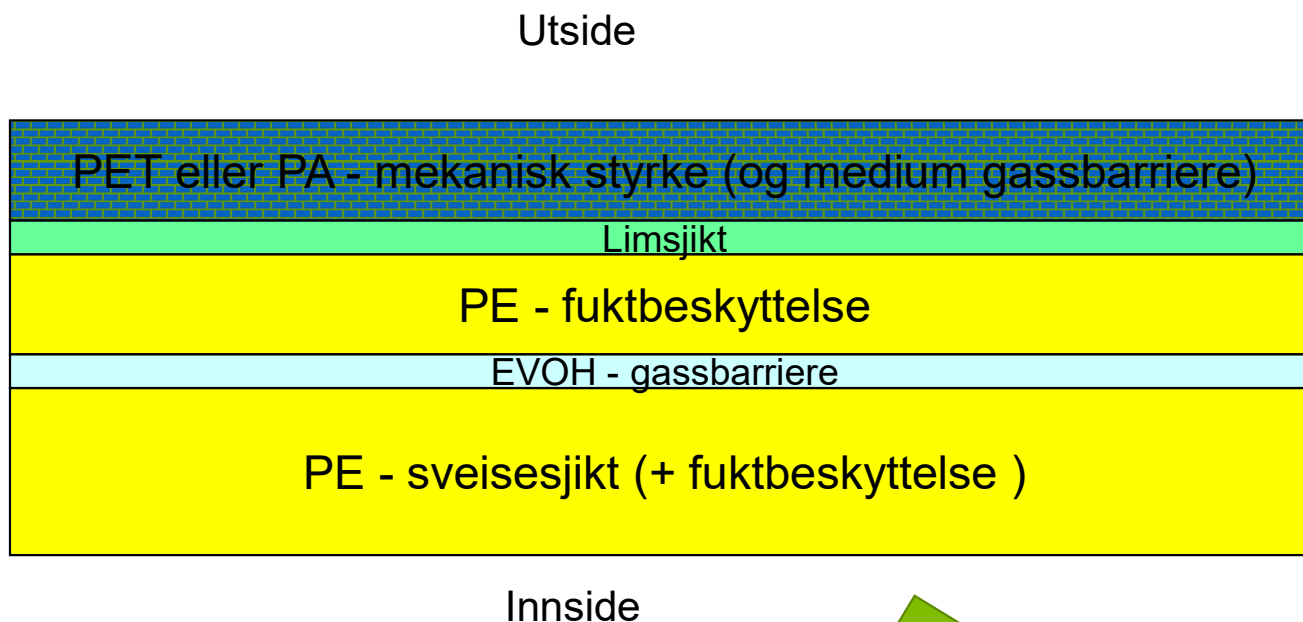
Barriereegenskaper i ulike materialer (100 μm)

- God til middels god vanddamp-barriere, **meget god gassbarriere**
 - Bearbejdede k ttprodukter (p legg, etc)
 - Snacks, suppeposer etc
 - ++

Figure 2. Oxygen permeability (OP) and water vapor transmission rate (WVTR) normalized to a thickness of 100 μm for different polymers. Source: Fraunhofer IVV [7,23].

Kombinerer plasttyper for optimale egenskaper (laminater)

Lite gjenvinnbart ved mekanisk gjenvinning – mulig med kjemisk gjenvinning

Observert opptil 24 sjikt

Plast benyttes til emballering av mat:

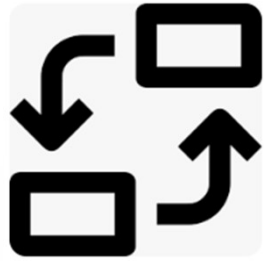
- Lett, sterkt og solid (viktig i transport)
 - Fleksibelt – lett å forme
 - Lett å lukke (sveise sammen)
 - Gir matvarer lang holdbarhet
 - Transparent – forbrukerne vil se maten
 - Lett å trykke på – informasjonsbærer
-
- Lang levetid

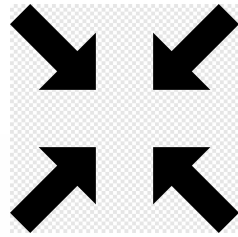
EU's kommende regelverk (forslag des-22)

- Mindre unødvendig bruk av emballasje og unngå overemballering; all emballasje skal være gjenvinnbar i 2030 og emballasjeavfallsmengdene skal reduseres med 15% i 2040 sammenliknet med 2018.
- Vekt og volum skal reduseres til et minimum.
- All emballasje skal være designet for gjenvinning innen 2030 og gjenvinnbar i stor skala innen 2035.
- Det blir krav om minimum 10% gjenvunnet innhold i plastemballasje til mat innen 2030 (i dag under 1%) og minimum 50% innen 2040.
- For take-away gjelder at emballasje til drikkevarer og mat skal henholdsvis 20% og 10% være gjenbrukbar innen 2030, med en økning til 80% og 40% innen 2040.
- Det vil komme krav om merking av materialsammensetning for all plastemballasje. For emballasje omfattet av pante- og retursystemer blir det i tillegg krav om forbrukermerking for gjenbrukbarhet og digital merking for sporbarhet.

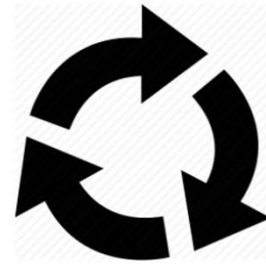
Replace

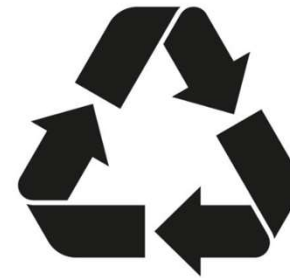
Reduce

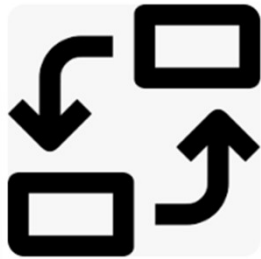
Reuse

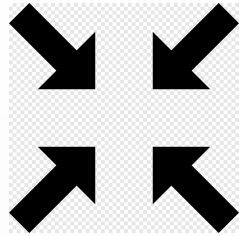
Recycle

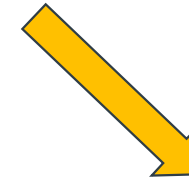
Replace

Reduce

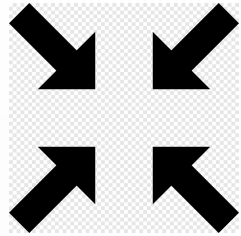

- Tynnere filmer
- Tynnere vegger i flasker og beger
- Krympe volumet – bruker mindre plast
- Endre fra stiv termoformet pakke til flowpack

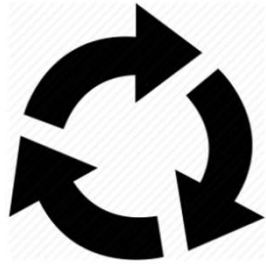

Kjøttdeig i pose kutter plastbruk med 39,2 tonn årlig

Reduce

Reuse

McDonald's - Frankrike

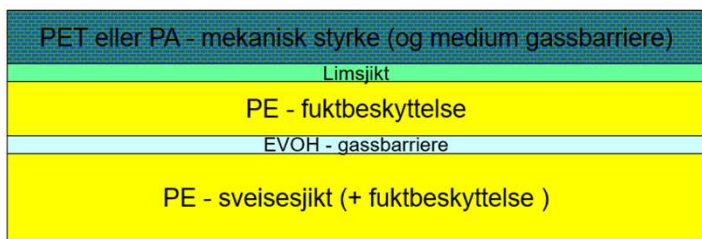

Recycle

Krav til gjenvinnbarhet

Ikke gjenvinnbar

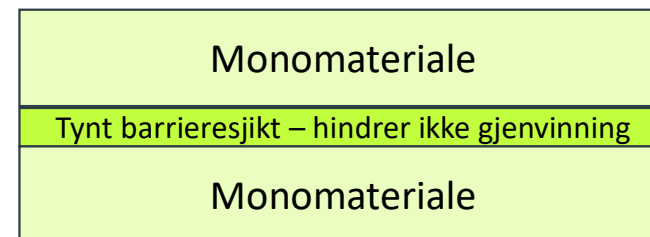
Innside

Lite gjenvinnbart (mekanisk)

Gjenvinnbar

Monomaterialer

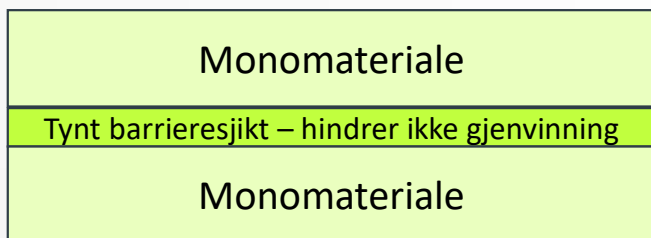
Flerlags laminater

Recycle

Krav til bruk av gjenvunnet materiale

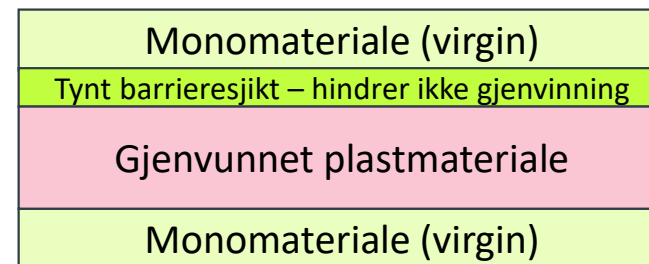
Gjenvinnbar

Monomaterialer

Gjenvinnbar

Monomaterialer

HVA KAN NOFIMA HJELPE INDUSTRIEN MED RUNDT EMBALLERING AV MAT?

NOFIMA infrastruktur på Ås

Pakkehall

Kammermaskin

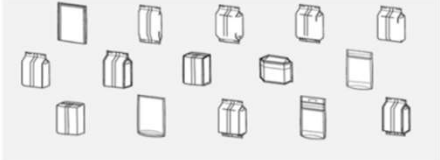
Skålpakkemaskin

Termoformer

Flowpack-maskin

Termoforming –
bordmodell (små serier)

Gasser og gassmålere

Gassmålere – O₂, CO₂ og N₂

Etylen gassmåler

I pakkehallen:
gassblandinger
tilpasset ulike
matvarer

Laboratorieutstyr: OTR og WVTR

Primært flat film testing

Gass- og vanndamp-
barriere for flate materialer!

Laboratorieutstyr: OTR

Oftest: lagring ved andre temperatur- og fuktighets betingelser enn standard (23°C/0-50% Rf)

Materialkombinasjon: Påvirket av temperatur og Rf

Tynne hjørner

Sveis

Rifter og skrukker

Gass-barriere for hele pakninger ved realistiske betingelser!

Laboratorieutstyr: Lysgjennomgang /belysningsforsøk i egne lysrom

Lysrom (4 og 20 °C), lysstoffrør, 830 LED og tunable LED (farget lys)

800 UV/VIS Spectrometer

CL-500A Illuminance Spectrophotometer

Lysbarriere!

Ekstruder – kan lage plastmaterialer fra pellets

Nyanskaffelse (2023)

NOFIMA infrastruktur på Ås

 Ekspertise	 Prosess-haller	 Pakkehall		 Emballert produkt	 Produkt kvalitet
<ul style="list-style-type: none"> • Råvarer • Ingredienser • Prosesser 	<ul style="list-style-type: none"> • Framstilling og bearbeiding av: • Kjøttprodukter • Fisk • Fukt og grønnsaker • Cerealer 	Pakkemaskiner <ul style="list-style-type: none"> • Dyptrekker • Skålpakkemaskin • Kammermaskin • Flowpack-maskin 	Emballasjetester <ul style="list-style-type: none"> • Gass- og lysgjennomgang • Gass atmosfære i pakningen • Sveisetetthet /lekkasje • Migrasjonsanalyser • Trygge matkontakt-materialer (Emballasjekonvensjonen) 	<ul style="list-style-type: none"> • Lagring- og holdbarhetsforsøk i klimarom 	<ul style="list-style-type: none"> • Sensorisk (lukt, smak, farge og tekstur) • Mikrobiologiske (tradisjonelle og DNA-baserte metoder) • Kjemiske (smaks- og harskhetskomponenter) • Fysiske (væsketap /vannbindingsevne , pH og tekstur)

Nofima kan hjelpe industrien å møte framtidige krav til «grønnere» matemballasje!

Takk for oppmerksomheten

[nofima.no](https://www.nofima.no)